

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 92 0 П 033122 15 Рев
Бања Лука, 18.05.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Г.Т. д.о.о. Б.Л., кога заступају пуномоћници Б.К. и С.К., адвокати из Б.Л., ..., против туженог Т.П. д.о.о. В., Улица ... и М.С. из В., Улица ..., ради исплате дуга, вриједност спора 138.317,37 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 92 0 П 033122 15 Гж 2 од 15.04.2015. године, на сједници одржаној дана 18.05.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 92 0 П 033122 15 Гж 2 од 15.04.2015. године преиначава тако што се жалба туженог М.С. одбија и пресуда Основног суда у Власеници број 92 0 П 033122 14 П 2 од 28.11.2014. године, у оспореном досуђујућем дијелу у односу на овог туженог, потврђује.

Тужени М.С. се обавезује да тужитељу надокнади трошкове ревизионог поступка у износу од 1.869,00 КМ, у року од 30 дана.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Власеници број 92 0 П 033122 14 П 2 од 28.11.2014. године тужени Т.П. д.о.о. В. (у даљем тексту: првотужени) и М.С. из В. (у даљем тексту: друготужени) су обавезани да тужитељу солидарно исплате износ од 138.317,37 КМ, са законском затезном каматом почев од 02.06.2009. године па до исплате, као и да му надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 11.597,90 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 92 0 П 033122 15 Гж 2 од 15.04.2015. године жалба друготуженог је усвојена и првостепена пресуда преиначена, у оспореном досуђујућем дијелу у односу на овог туженог, тако што је одбијен захтјев тужитеља да се друготужени обавезе да солидарно са првотуженим тужитељу исплати износ од 138.317,37 КМ, са законском затезном каматом почев од 02.06.2009. године па до исплате, као и захтјев за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 11.597,90 КМ у доносу на овог туженог.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи.

У одговору на ревизију друготужени предлаже да се „ревизија тужитеља одбаци као неоснована“.

Ревизија је основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља да се тужени обавезу да му солидарно исплате износ од 138.317,37 КМ, са припадајућом каматом, уз накнаду трошкова поступка.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је према изводу из судског регистра Округног привредног суда Источно Сарајево број 061-0-РЕГЗ-12-000934 у судски регистар уписано Предузеће Т.П. д.о.о. В., са сједиштем у Улици ..., а оснивач предузећа је друготужени; да је тужитељ био у пословном односу са првотуженим и да му је у више наврата испоручивао робу (цигарете); да према подацима из налаза вјештака финансијске струке Р.С. дуг првотуженог по основу испоручене робе (17 рачуна из периода 06.02.2009. до 02.06.2009. године) износи 138.317,37 КМ; да је у писменој изјави од 05.2.2009. године наведено да директор и оснивач предузећа Т.П. прихвата да солидарно одговара за обавезе овог предузећа које настану у пословним односима са предузећем Г.Т. д.о.о. Б.Л., те да у том правцу да за испуњење наведених обавеза јамчи својом цјелокупном имовином; да је налазом и допуном налаза вјештака графолошке струке С.М. утврђено да је друготужени својом руком потписао наведену изјаву.

На темељу тих чињеница, првостепени суд је закључио да је првотужени у обавези да исплати захтијевани износ на темељу одредбе члана 262. став 1. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те "Службени гласник Републике Српске" бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04- даље: ЗОО), а да обавеза друготуженог (с обзиром на дату изјаву од 05.02.2009. године) има упоришта у одредби члана 1004. став 3. истог закона. Сагласно томе, првостепени суд је солидарно обавезао тужене на исплату захтјеваног износа.

Одлучујући о жалби друготуженог, другостепени суд је пошао од одредбе члана 99. став 2. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ број 127/08, 58/09), према којој друштво са ограниченом одговорношћу (као што је у конкретном случају првотужени) одговара за своје обавезе цјелокупном имовином, док члан друштва (оснивач) не одговара за обавезе друштва осим до износа унесеног улога у имовину друштва. Како предметно потраживање произлази из обавеза и пословног односа тужитеља и првотуженог, закључио је да друготужени, као оснивач првотуженог, не може одговарати за обавезе првотуженог својом личном имовином, без обзира на изјаву коју је потписао дана 05.02.2009. године. Сагласно том становишту, изјављену жалбу је усвојио и првостепену пресуду преиначио тако што је захтјев тужитеља у односу на друготуженог у цјелости одбио.

Одлука другостепеног суда је заснована на погрешној примјени материјалног права, на што се ревизионим наводима тужитеља са правом указује.

Наиме, тужитељ је у овој парници стављени захтјев у односу на првотуженог утемељио у обавезама које су проистекле из њиховог међусобног пословног односа (уговора о испоруци робе), па је захтјеву тужитеља у односу на првотуженог удовољено примјеном одредбе члана 262. став 1. ЗОО. Нижестепене одлуке у том дијелу нису предмет испитивања по изјављеној ревизији.

Међутим, захтјев тужитеља у односу на друготуженог је утемељен на писменој изјави коју је друготужени потписао дана 05.02.2009. године (с обзиром на допуну налаза вјештака графолошке струке, којој допуни налаза друготужени није приговарао). Том изјавом друготужени је (као оснивач првотуженог) прихватио да солидарно одговара за обавезе првотуженог, које настану у пословном односу између тужитеља и првотуженог, те је за те обавезе јамчио цјелокупном својом имовином.

Наведена изјава је потписана од стране друготуженог, док није потписана од стране тужитеља, у чију корист је и дата. Стога, је том изјавом друготужени својевољно преузео обавезу јемца платца, у смислу одредбе члана 1004. став 3. ЗОО, у односу на цијелу обавезу првотуженог према тужитељу везано за испоруку робе, па је по том законском основу (како је то правилно закључио првостепени суд), солидарно са првотуженим, одговоран за све обавезе које настану у том уговорном односу. Наиме, код солидарног јемства из члана 1004. став 3. ЗОО јемац платац одговара повјериоцу као главни дужник за цијелу обавезу и повјерилац може захтијевати њено испуњење, било од главног дужника, било од јемца или од обојице истовремено.

Према томе, друготужени је у односу на првотуженог по другом законском основу у обавези да тужитељу, солидарно са првотуженим, плати дуг који је произашао из уговора о испоруци робе (чија висина је утврђена налазом вјештака финансијске струке), па није било основа да се побијаном пресудом преиначи првостепена пресуда и захтјев тужитеља одбије у односу на друготуженог.

Сагласно томе, изјављену ревизију је ваљало усвојити и побијану пресуду преиначити на начин из изреке, примјеном одредбе члана 250. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП).

Слиједом тога, примјеном одредбе члана 397. став 2. и члана 286. став 1. ЗПП, тужитељу су признати захтјевани трошкови ревизионог поступка у износу од 1.869,00 КМ, у складу са тарифним бројевима 2. и 12., те чланом 6. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр. 68/05).

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић